

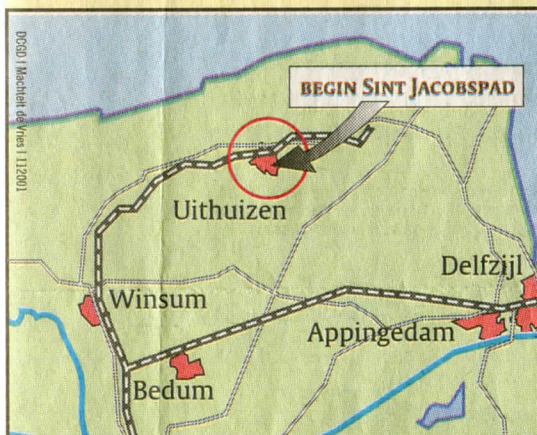
42 Kilometer bidden met de voeten op het Jacobspad

In de voetsporen van de heilige Sint Jacob

Bijzondere plekken

Nederland is vol, overvol soms. Toch kent Nederland nog talloze plekken. Plekken waar de stilte regeert, plekken met een bijzonder allure, plekken voor een dagje uit. Vandaag een heilige tocht: het Jacobspad in Groningen. Met eerbied treden we in de voetsporen van de heilige Sint Jacob, op weg naar het verre Santiago de Compostella.

De apostel Jacobus heeft het moeilijk na de dood van Jezus. Alle discipelen hebben zich verspreid over de hele wereld om het nieuwe geloof te verkondigen, maar Jacob heeft niet veel succes bij het Spaanse volk. Na een paar jaar prediken besluit hij terug te gaan naar de plek waar hij vandaan komt: Jeruzalem.

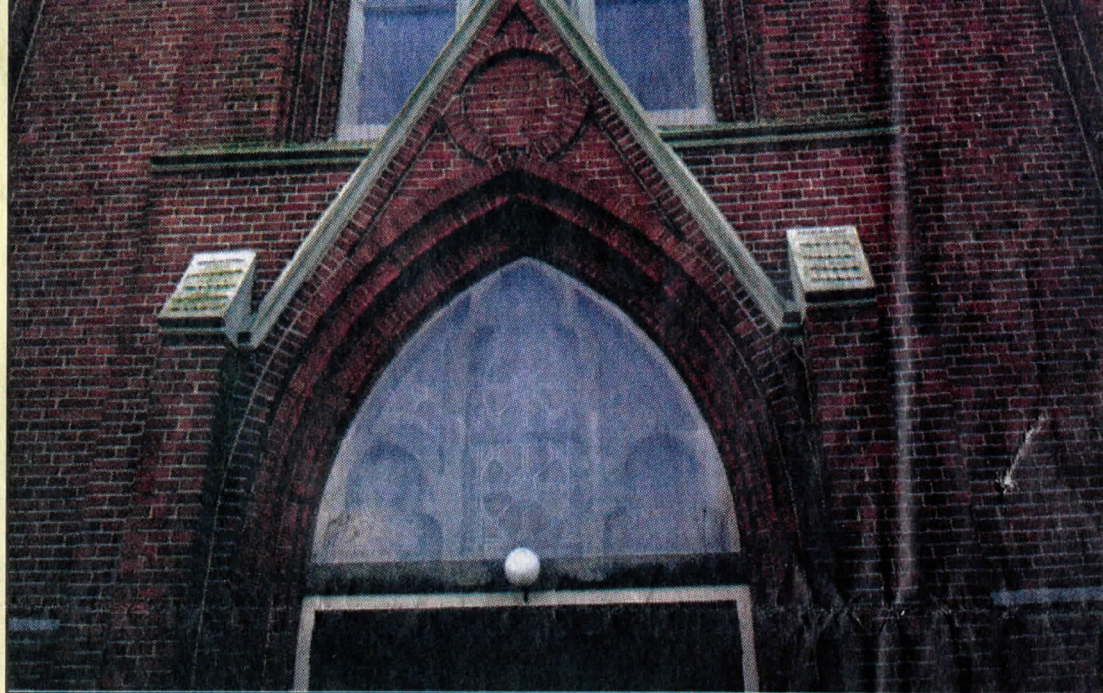

Maar ook daar hangen donkere donderwolken boven zijn hoofd. Op bevel van koning Herodes wordt hij in het jaar 44 na Christus onthoofd. Hij mag niet worden begraven, maar een paar volgelingen weten het toch voor elkaar te krijgen om het ontzielde lichaam in veiligheid te brengen. In Jaffa ligt er, wonderlijk genoeg, een bootje op hen te wachten. De stroming stuwt hen weer terug naar Spanje. De laatste golf werpt de boot op de kust van Galicië, bij Iria Flavia. Jacobus wordt in een tombe op een berghelling begraven, en vervolgens 750 jaar lang vergeten.

Door **Martine Zeijlstra**

Maar Gods wegen zijn ondoordringelijk. In 813 heeft de kluisenaar Pelagius een visioen. Hij ziet een grote, felle ster, omringd door kleine sterren. Ze beschijnen een plek in de heuvels. Pelagius waarschuwt een aantal mensen om een kijkje te gaan nemen. In de tombe worden drie lichamen gevonden: Jacobus met twee volgelingen. Ook koning Alfonso de tweede komt kijken. En eindelijk, na vele honderden jaren krijgt Jacobus de eer die hem toekomt. Hij wordt door de koning uitgeroepen als de heilige van Spanje. Hij bouwt een kerk over de tombe, ter ere van de heilige sint Jacobus. En de heilige beenderen doen hun werk: al gauw komen de eerste pelgrims van heinde en ver om in het snel groeiende bedevaartsoort hun ziel te reinigen. Gedreven door een innerlijke drang zijn ze maanden onderweg. Na een barre tocht komen ze stinkend en onder de zweren in Santiago (sint Jacob) de Compostella (van het sterrenveld) aan.

Het bedevaartsoord heeft in de oren van de Middeleeuwer nog een magische klank. Maar tijden veranderen. Veel pelgrims gaan niet meer uit een religieuze overweging op pad naar het beroemde oord. Sportievelingen zien een

▲ Bij de kerk in Uithuizen begint het St. Jacobspad

Foto: Anne Marie Kamp

nieuwe uitdaging in de lange tocht. Maar ook nu is de roep om inkeer en heilige rust nog duidelijk hoorbaar. Het Jacobspad in Groningen is drie jaar geleden in ere hersteld om de pelgrimstocht in het hoge noorden te herstellen.

In 1100 heeft keizer Karel de Grote een visioen. In een droom ziet hij een weg van sterren langs de hemel. De weg begint bij Mare Frisia (Noordzee) en buigt over heel Europa naar Galicië. Jacobus verschijnt aan de keizer met de belofte dat tot het einde van de tijd pelgrims van zee naar zee zullen trekken.

Deze lang geleden gemaakte belofte is nu weer waargemaakt. Ook de pelgrims in het noorden van Nederland kunnen tijdens de barre wandeling weer tot inkeer komen. Bij de Sint Jacobus de Meerdere kerk in Uithuizen begint de 42 kilometer lange tocht over het Groningse platteland. De

weg naar Santiago de Compostella is nog lang, maar een nieuw begin is gemaakt. In het lege, immense landschap spelen de elementen met de pelgrim. Harde wind en koude, hard neervallende regen teisteren de bedevaartganger. De wind jaagt de wolken door het landschap. Grillige lichtinvallen en langwerpige schaduwen vallen op het netvlies. De voeten vechten zich een weg door de Groningse klei. De weg slingert over het land. De horizon strekt zich uit. In de verte is nog net een stip van een kerk te zien, verlosser van wind en brood voor de ziel. De regen wast de laatste zeurende gedachten weg. Wat overblijft is leegte. Het landschap en Sint Jacobus hebben goed werk verricht. En hoewel de weg nog lang is, en Santiago de Compostella nog ver: er is een begin gemaakt. 42 kilometer bidden met de voeten. De mens is tot inkeer gekomen.

GD 22-11-01